

**Praxis Beneficiarvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrivm Doct. Ac Comitis, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

**Rebuffi, Pierre
Coloniae, 1610**

De deuolutionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

te non potero illum conuenire: text. in l. Continuus. §. i. ff. de verbo. oblig. text. in l. Si periculum. §. idem dicendum. de stat. libe. & citatus sine termino tenetur quanto citius potest compare, releruato sibi tempore, quo possit proficisci. ca. Cum parauit, de appellat. vbi Panorm. in vlt. nota.

Et quamvis ante istam regulam collationes factae a Papa, vel eius executor de beneficio vacante, licet vacatio ignoratur, valerent: vt scribit Ioann. Monach. in cap. Si ibi absenti, de prebend. in 6. Rota decif. 172. nota quid vbi executor, in antiquis. [sub ite. de prebend. decif. 36.] & idem est dicendam in ordinario, qui poterat conferre beneficium, si vacat. glos. in c. 2. de elect. in 6. & Latus allega. 6.

Collatio. Tamen hodie istae collationes sunt nullae si vacat hec, a quounque facta fuerint: tum quia hoc est irritum per hanc regulam. Et convalent si non cupiscentiam nesciebam peccatum esse, nisi lex fini veri prohibuerit. cap. nam concupiscentiam, de convalente, idem in ista præcoce collatione, nisi fuisset per hanc regulam prohibita: & sic non est opus ad iura contraria respondere, quæ non habent locum per istam regulam: nam esto quod ordinarius posuit conferre, si vacat, & Papa: tamen illa collatio non valebit, nisi tantum tempus effluxerit, quod collationes verisimiliter potuerint peruenire ad notitiam collatorum: aliqui nunquam Papa ante præsentionis conferret, quia singulis diebus ordinarius conferre rectangula episcopatus beneficia si vacarent: & postea quando audiret mortem alicuius, expediret collationem ab illo die mortis: & infinitæ fraudes fierent, ac falsitates, quibus obuiatur per istam regulam: necesse est igitur, vt ista regula seruetur in quounque collatore. Si vis multa videre de verisimilitudine, lego do.

Andream Tiraque. in interpreta. l. si unquam, in princip. c. de reuocand. dona. vbi multa mo-

re suo congerit, non tamen loquitur de ista regula, quod miror, cum omnia plene videatur perlegisse.

Ethabet locum hæc regula, siue iter fa-

ctum fuerit per mare, siue per terram: nā

quis diceret se ex Aquis mortuis fuisse

Romam vno die, non est verisimile: & id. habet loco posset opponi hæc regula, licet aliter cum fieri debeat computatio per mare, quam per terram. docto. in l. i. ff. si quis cauio. scripti in l. in itinere, de verb. signific. ff. alia licet perle gere per Gomes. ne plura.

De Deuolutionibus.

R Escriptum deuolutionis est quando **Deuolutio** impetratur a Papa beneficium, quod **quid** longo tempore vacauit, in quo sic dicitur. Quod beneficium vacauit tanto tempore, quod secundum statuta Lateranen. concilij ad nos sit collatio illius deuolista: quod probat text. inc. Cum nostris, &c. literas, de concess. prebend. c. r. m. vers. porrò, ut ecclæstica benef. non quod Papa non possit ante eam conferre: ut infra dicam: & abunde scripsi in §. Si quia ver. de colla. in concorda. quam deuolutionem Budæ. in foren. caducum vocat, quod alibi in in. de verb. signific. explicò in l. illua. §. glans caduca. [Hoc verbo deuolui, vtitur iuri. c. in l. i. ff. de bonis danni.]

2. Primo quero. intra quod tempus beneficium prouidendum sit? Resp. Mandatarius, quando vacant duo beneficia per obitum viri, si in suo mandato habeat clausulam motus proprii, habet decein dies ad ferendæ eligendum, utrum velit beneficium accipitare. ca. si pluribus. de preb. in c. qui tamen non potest require beneficium in hoc regno sibi conferri ante mensim præsentationis finitum: ut est: informanda. in concord. Is vero qui optionem præbendæ habet, intra viginti dies optare debet. ca. fin. de confiser. lib. 6.

3. Patronus verò laicus intra quatuor menses præsentare potest, ecclæsticus autem patronus intra sex menses. c. ino, de carepar. ino.

4. Maiores verò dignitates, ut episcopales & aliae, debent intra tres menses tribui. cap. ne pro defectu, & elect. cap. Postquam. 50. distinct. Aliæ vero dignitates inferiores, & quilibet beneficia regulariter debent concedi intra sex menses, siue per electionem. c. cum nostris. ca. dilectus. &c. Postulatis. vbi Panor. & alij de concess. preb. siue per col-

Z 2

lationem. cap. 2. illo rit. & tam à primocollatore, quam ab alio. c. fin. de supplen. negligi-
prelat.

5. Papæ verò nō est aliquid tempus pre-
fixam, cum non habeat superiorem, qui
possit eius negligentiam supplere. ca. alio-
rum. q. 3. n. s. in c. starum, de præb. in 6.

6. In institutione verò & confirmatione
quo ad confirmantem certum tempus nō
est præstitum. glo. & doct. in cap. Cum in
cunctis. §. r. de elect. cap. quam s. cod. rit. in 6. gl.
in reg. cancel. 40. idem in permutatione quo
ad approbationem. glo. in §. r. s. in verb.
respectu. de colla. in prag. multa super hoc scri-
psi in rit. de nominatio. Regia. §. n. in gl. intra sex
mens.

Gradatim
fit deolu-
tio.

7. Et notandum est quod gradatim qui-
libet collator sic confert, sed si negligi, fit
ad superiorem proximum deuolutio. §. si
quis verb. de colla. in concord. Qui superior
non solum beneficium deuolutum ad eū
conferre potest, sed etiam in possessionē
illius inducere, per text. in cap. Ex parte Ha-
stensis, de concess. præb. xvi Panorm. in 1. n. quia
vbi vnum concessum est, & omnia sine
quibus illud consistere non posset. l. 2. de
turiſidet omnium iudic.

Deuolutio
quare in-
uenta.

8. Secundò cur inuentum sit ius deuolu-
tionis: Respon. multis de causis, tum ne
ecclesiæ diu remanerent in suspenso. d. c. 2.
quia diutina beneficiorum vacatio dispe-
diosa est ecclesiæ. c. quam s. de elect. in 6. nā
interim gregem dominicum lupus rapax
inuadit. c. ne pro defetu. de elect. Tum etiam
proper utilitatem publicam: ne iura &
ecclesiæ in incerto sint, & pereant. argum.
l. 1. ff. de v. cap. Et vt actus excursioni man-
detur: quod non fieret: quia primus colla-
tor nō quam conferret, vt semper fructus
reciperet. cap. vno. Vt ecclesiæ beneficia, quod
maximè Republica interest, auctor. hoc amplius.
C. de fidei com. vbi si hæres negligens
fuerit soluere legatum, deuoluitur hære-
ditas ad coheredes, vel substitutos, &
alios descriptos in §. si quis autem non implens,
cum multis §. seq. in auerent. de hered. & Falc.
coll.

Deuolutio
nis tempus

9. Et si mater fuerit negligens in peten-
tis tempus do tutorum, deuoluitur ad proximiores. l.

2. §. si mater ff. ad Tertul. facit l. r. & per totum. quando
ff. de succes. edict. scripti in gl. deuoluantur. §. si curre
quis vero. de colla. in concor.

incipiat.

10. Tertio quando incipiat currere hoc
tempus: Respon. non à die vacationis, seu
à die scientiæ & notitiæ, vel à die quo scire
debuit collator. ca. quia diuersitatem, de con-
cess. præb. ca. vno de iurepair. in 6. ca. licei. de
supplen. neg. præl. Rota dec. 263. Si proper.
in antiqu. l. sub titul. de causa posse. & propri.
decis. 8. 1 quia vbi non est scientia, non po-
test esse negligentia. glo. & doct. in d. c. 2. &
d. cap. licei. de supplen. neg. præl. gl. in c. si cleri-
cus. de præb. in 6. & in ca. si pluribus, ibidem.
Calder. in rit. de elect. conf. 4. Bal. conf. 469. San-
tiſime. in 4. vol. vbi concludit, Impeditis
tempore belli hoc tempus non curre. Et Rochus Curt. in r. & l. iuris paron. in verb.
honorificum. q. 27. post Felinum in c. à nobis. col.
2. de except.

11. Item currit hoc tempus sex mensum
à die, quo capella vel ecclesia fuit facta, &
consecrata, quia dicitur tunc vacās. c. quo-
niam. & cap. Cum proper. de iureparonat. La-
pus alleg. quædam ecclesia. Refert. Decis. conf.
135. Ad iustificationem. in si. docto. in clemen. si. de
script.

12. Et qui allegat scientiam, eam probare
debet, quia ignorantia presumitur, per reg-
iuris in 6. & hoc docet Nicol. Milus in verb.
Patronaus. q. 5. r. de Bart. in genero. ff. de his qui
non infam.

13. Imo etiā impedito collatori non cur-
rit hoc tempus, siue fuerit iuris impedi-
mentum, siue factis vt si fuerit suspensus,
vel excommunicatus eritam sua culpa. d. c.
quia diuersitat. Alex. conf. 58. x. i. 5. in si. in 5. vol.

14. Et quamvis regulariter contra impe-
ditum impedimento facti currat præscri-
ptio, tamen si iustum sit impedimentum, pres-
critatur restitutio, non aliás. l. Et Attulicinus. in proh.
si. ff. de seruitu. rustic. præd. glo. in actione.
16. q. 3. l. 2. §. si quis. ff. si quis cautio. Barba. conf.
4. circa. in 2. vol.

15. Tamen hoc casu est speciale, vt non
currat præscriptio. no. Panorm. & alij in ca.
1. de præscript. & Iaf. in §. Rursus. colum. 6. num.
27. de act. in i. f. Limitatur non procedere,
quando fuisset tempus statutū in alicuius
fauorem.

Impedito
non currit
cations
quando
pus colla-
tori cur-
rat.

fauorem, vel quando esset expressum, tunc currit ad die vacationis, ut in cap. statutum de prebend. in 6. & in lem. rna. de concess. preben. scripti in §. 1. in glo. a tempore vacationis, denominat. Regia in concord. quamvis contrariu teneat ibi Ioan. Dayma, & Philip. Probus in addit. in §. cui rei, in ver. iurisdictio. & in §. quod si quis. 1. in verb. superiorem, de colla. in Prag. vbi a tempore vacationis computari scribit.

16 Sed Papa postquam statuit sex menses, & voluit illos a die scientiae computari decisioni Papae stare debemus, nisi in exceptis, ut dixi, item quia, in §. si quis verb. de colla. in concord. statuitur, ut currat tempus, ab eo die, quo collator dispositus contra qualifications praedictas. id est, a tempore, quo contulerit alii, quam graduatis: tunc ius ad superiorem deuolutum est, si graduatus prosequatur: ut scripti ibidem.

Ad quem deuolutio? Respon. facienda sunt coclusions sequentes. Prima est, in ecclesi cathedralib. Quartu videndum est, ad quem fiat deuolutio? Respon. facienda sunt coclusions sequentes. Prima est, in ecclesi cathedralibus deuolutio qua propter negligentiam accidit, sit ad proximum superiorem: unde si volentes eligere episcopum neglexerunt, ad Archiepiscopum deuolutio. Et si ab Archiepiscopo negligentia processerit, ad Papam fiet deuolutio. cap. quanquam. vbi doct. de elect. in 6. Panor. & alii in c. cum in cunctis, in si. de elect.

18 Et propter negligentiam collegii, vel per mortem omnium de collegio ius prouidendi deuolutio ad eum, qui habebat potestatem confirmandi electum, siue sit episcopus, siue alias prelatus: & docet Panorm. in c. 1. n. 10. col. pen. de electio.

19 Si verò propter delictum omnium fiat deuolutio, tunc ad summum Pontificem fiet, non ad proximum superiorem: ut docet in d. c. quanquam. & gl. Panor. & alii in c. Bonae. 1. in si. de electio.

20 Si autem aliqui tantum deliquerint, utpote quia pars canonorum elegit indignum, vel omisit formam. c. quia propter de electio remanet penes illos, qui non pecarunt: quia delinquentes pro mortuis habentur, per c. Gratian. de postula. prelat. vbi doct. & in d. c. cum in cunctis, in si. Panor. in cap.

bonae. 1. in si. & c. Dudum. 1. col. 3. de elect. Mandat. in tractat. de elect. cap. 9. vbi Boer. in addition.

21 Secunda conclusio, Quando ad epi. Deuolutio scopum & eius capitulum spectabat col. quando collatio, siue coniunctim, siue divisim, tunc at de epivno negligente ad alterum deuolutio scopo ad collatio per d. c. 2. de concess. pr. ch. vbi Panor. & capitulum c. vno. ne fide vacan. in 6.

22 Nisi in deuolutis ad episcopum, quæ trario.

post episcopi negligientiam ad Capitulū non deuoluuntur: quia in illis non est ista communio inter episcopum & Capitulū, ideo deuoluerunt ad superiorem episcop. arg. c. ne pro defclu. in si. de elect. Innocen. & Panor in d. c. Cion in cunctis. in fin. glo. in §. item circa. in ver. Vifim, in verb. Legatorum, de colla. in prag. Ioa. Franc. in tract. de offic. & potestate c. fide vacan. in 2. q. partis. 2. Aufrer. decif.

434.

23 Hodie ex consuetudine generali totius Regni, qui parua est communio inter episcopum & suum Capitulum, sed frequentius rixæ & controvrsiae: quando collatio spectat ad episcopum & Capitulum, vel archiepiscopum, deuolutio collatio non ad Capitulum, sed ad Archiepiscopum, & ab archiepiscopo ad alium superiorem. Imol. in lem. Si de beneficio. q. 2. de preben per c. lice. vbi dicit deuolutio de archiepiscopo ad Papam, non autem ad Patriarcham.

24 Limitatur in Patriarcha Lugdunensi, ad quem ab archiepiscopis fit deuolutio, & semper est sic solitus conferre de consuetudine generali regni Franciae: sed si collatio spectet ad solum Capitulum, tunc deuolutio fiet ad episcopum. d. c. 2. vbi doct. vel ad archiepiscopum, si sit Capitulum Ecclesie archiepiscopal: & nisi sit contraria consuetudo: ut in Ecclesia Carnoten.

25 Tertia conclusio, quando collatio ad inferiores spectat, tunc deuolutio fit ad episcopum, nisi consuetudo, vel priuilegiū scopus sit in contrarium: ut in exemptis. cler. rna. de deuolutio. supplen. neglig. prelat. vbi Cardinal. & in clesi. de beneficio. de preb. & tunc fit deuolutio ad episcopum loci, vbi situm est beneficium.

Z 3

glo. & doct. in clem. vna, in verb. locorum, de sup-
plen. negli. prelat.

26 Nisi inferior aliquid haberet facere,
vt si Capitulum presentaret, & Abbas in-
stitueret, tunc ad instituentem fieri deuo-
lutione. glo. in verb. dispositum, in d. clem. vna. de
Rota decis. 278. in an. nam dicit Panor. in c.
1. col. pen. de elect. quod patrono negligente,
seu mortuo sine herede, ius prouidendi
deuoluitur ad illum, qui potest instituere.

Post tem-
pus sex
mensium
non valet
collatio.

27 Quinto elapsu tempore conferendi
non poterit amplius episcopus conferre
purgando moram, vel alias. Et idem in a-
lio collatore, quia ipso iure deuolutio fa-
cta est: ideo non valet collatio, etiam si pri-
mo die post sex mensibus contulisset. glo. &
doct. in c. 2. de confess. preb. Card. in cle. si de benef.
in 2. not. de preb. licet alias possit: quis mora
purgare: reprobatur in c. Potuit, ibi. Celeri sa-
tisfactione, de locato. & in l. & si post tres
ff. si quis cauio. ac in leg. si insulam, de verb.
oblig.

28 Tum quia tempus praesum ad con-
ferendum censemur esse de forma: nam v-
bi tempus in constitutione apponitur, ce-
setur appositum pro forma iuxta in auhen.
Quae supplicatio ubi Bald. & Salic. C. de precib.
Imperat. offer. facit. scire coparet. & consequens.
ff. de adonim. iut.

29 Maximus tempus est de forma, quod adiicitur clausula, quod post tempus quis
non audiatur: in confidus Rom. conf. 23. ne-
scio quid dubitatio. in fin. & conf. 56. vir exi-
mie: ideo collatio facta etiam extra statuta
tempora non valet, quia forma non est ser-
nata: vt docet Albert. Brun. in tract. de forma &
solemnita. a. tis Rubr. quando aliquid censemur
traditum pro forma in 16. conclus. scripsi in tra-
ct. nomi. q. 14. etiam si archiepiscopus non
conferat non poterit sustineri collatio post
sex menses per praedicta.

30 Limita nisi archiepiscopus concede-
ret eidem episcopo aliquo tempus, ut po-
te duos menses post sex mes. tunc po-
terit conferre iure archiepiscopi, non suo,
cum iam sit exclusus: vt no. in c. V. inton. de
elect. hoc etiam nominam docet Al. eri. in leg. si
cum dies. in si. princ. ff. de arbitr. per illum tex.

31 Item episcopus adhuc post deuolu-
tionem vniire beneficium poterit: respe Fed.
conf. in questio taliis. col. 3. quia diuersum est
ius vniendi & conferendi: quod vocabu-
lorum diuersitas ostendit. si idem. C. de co-
dici. & hoc finiabo infra, in mater. vnu.

32 Sexto collatio facta ante deuolutio-
nem non valet, quia ante a collator nullam ante deu-
conferendi potestatem habebat in illo be-
lutionem neficio non deuoluto, nec conualefecit, si non valet
primus non conferat, nisi de nouo confe-
ratur post tempus. doct. in c. 2. de preb. in 6.
Fel. & alii in cap. cum ex officiis, de prescr. Boer.
in decis. Burdeg. q. 70. queritur. Scripsi in tracta.
non vnu. q. 17. nu. 12. quia pro non dato ha-
betur, quod ab illo datur, qui non potest
de iure donare. & quod autem. in si. de iure pa-
trona. nec ista collatio coloratum praebet
titulum, quia omnino est nulla. doct. in cap.
cum nostris, de concess. preb. & Panor. in cap. 2. ne
sede vacan.

33 Septimum poterit episcopus ex causa Sexmo-
a signare terminum collatoris, seu electo-
ribus, intra quem habeant prouidere de Sexmo-
ministris: alioqui si non prouiderint, po-
terit episcopus conferre. arg. irrefragabilis. & per-
excusus, & c. quanto. & c. ad reprimendan. de
off. ordi. Panor. in ca. Cum ecclesia. in gloss. 1. de
electio.

34 Sed non peterit terminum iuris au-
ferre, cum indultum a iure beneficium ne-
mini sit auferendum. reg. indultum de reg.
ur. in 6. sed predicta locum habent in qui-
bus non est terminus praesitus.

35 Octauo si collatio non fuerit sortita Termina-
effectum, vt quia is noluit acceptare, vel sex men-
post confessum iuri suo renunciauit. Tunc sum da-
idem conferre poterit alteri, & terminus tue accepta-
nouis datur, ac si de nouo vacasset, per ca-
ritate. non est electio. de elec. in 6. Panor. in c. cum V. inton. facta.
illo tii. nu. 12. decis. Rote. 283. & decis. 882. in an-
tiq. & decis. i. de iure parr.

36 Non si episcopus sit exemptus ab eo Ab exem-
deuolutio ad Rom. Pontificem fiet, per ca-
lific. & c. sicut de suppedit. neglig. prelat. Rom. Papan.
conf. 361. in casu scripsi. an. & si quis vero. in verb. deuolutio
at alium de collam concord. fit.

37 Ab exemptis regularibus ad episco-
pum deuoluetur, qui autoritate Apo-
stolica

stolica conferet. c. cum singula de prebe. in 6. cle. vna. de suppl. negl. prelat. nec poterit tunc legatus conferre: quia specialiter data est potestas episcopo, & vnius actus, ob id data potestas legato non derogat isti speciali. cap. Pastoralis, in fin. d. e. cap. Quatinus. de preben. in 6. facit. si hominem. f. manda. nisi expressa fuerit data illi potestas.

38 Nec quidem legatus poterit ratione concursus conferre beneficia, quae deuoluuntur ex alia prouincia, quae non est sua legationis, licet deuoluantur ad Archiepiscopum sua prouincie, vt de episcopo Viuarien. ad Archiepiscopum Vienen. tunc legatus Auenionen. intra sex menses non conferet, quia non concurrit in his deuolutis, licet in aliis secus. cap. 2. de off. leg. in 6. glo. in verb. legatorum. §. viij. sum. de colla. in pragm. & Io. de Selua in tract. de beneficiis. in 3. parte. q. 66. nisi data ei esset specialis potestas a Papa ista etiam beneficia conferendi, vt fieri solet.

39 Decimus episcopus conferit, in cuius diocesis sit a summa beneficia, ideo si Abbas sancti Germani sit negligens ad conferendum beneficium situm Aureliae, deuoluatur collatio ad episcopum Aureliae. per gl. in cle. vna. in verb. locorum, de suppl. negl. prel. scripti in §. Si quis vero in verb. deuoluio de colla. in concor. & hoc est notandum. facit l. si predictum. Cod. de predictis minor. quia omnes basilicæ conferenda sunt ab eo episcopo, in cuius territorio sunt. cap. Regenda, & c. nouerint. i. q. i. c. omnes. Basilice. 16. q. 17.

40 Undecimus, deuolutio sit cum qualiter cum primitatis & personis, quae in prima erant maxime. collatione. pertex. in cle. vna. de suppl. negl. & re. prelat. quia res transit cum sua causa. l. alienatio. ff. de coniab. empl. l. traduci. de acquir. rer. dom. Et ille qui substituit furioso, debet substituere illas personas, quas furiosus, si sapiens esset insituisse, l. humanitas. C. de impub. & subrogatum debet sapere naturam eius in cuius locum subrogatur. l. si cum §. qui in iuriarum. ff. si quis cautio facit. l. ff. de solut.

41 Vnde si episcopus conferre debeat

nominato, ita tenebitur Archiepiscopus, ad quem ius deuolutum erit: alioqui collatio non valebit. §. si quis veri, ubi dixi, de colla. in concor.

42 Idein si quis debebat conferre alicui de genere fundatoriis, vt is ad quem deuolutio facta est teneatur sic conferre, per d. cle. vnam.

43 Duodecim, quamvis in beneficiis Tempus sit praestitum conferendi tempus: vt in d. c. 2. de concess. preb. & superius dixi, tamen in officia re officiis Regius non, vt videtur immuere glo. in c. gianon est ad Apostolicæ in fin. de re iudic. in 6. licet iura disponentia de beneficiis, regulariter trahantur ad officia secularia: vt sicut Bart. in l. 2. §. data. ff. de optio. leg. & Lucas de Penna in l. annona. C. de eroga. militia. annona. lib. 12. & exp. prel. Lopus in repetit. cap. per vestras, in princ. num. 6. De donatio. inter vir. & vxor. etiam iura loquentia in officiis trahantur ad beneficia, si in illis eadem sit ratio, & nisi contrarium inueniatur statutum.

44 Decimoterio notandum est, quod In colla. Curia Rom. seruat in his deuolutis, vt solleat derogare fundationi beneficiorum, deuolutio derogatur in illa caucatur expresse, quod obtinens tale beneficium teneatur in illo a Papafus datione.

45 Secus quando petitur fundationis derogatio quo ad omnes eius partes, etiam non expressas, vel exprimendas, quia illa non datur: possunt enim esse tales, quibus Papa non derogaret: vt scribit Staphil. in tract. de litteris gratia, rub. de modo & forma impetrandi, vers. vlc. non omiso in unum, &c.

46 Decimoquarto addendum est, quod Papa vlt. Papa semper conferre beneficium vacas, modis be- & maximè tribus modis poterit, primo uisita con iure præventionis. c. dudum. de preb. in 6. di- ser. primo xi in §. declarantes. demand. apostol. in concord. per præue que præuentio fuit illi tantum referuata tione.

in beneficiis qualificatorum: sed in aliis nihil immutatum inuenio in Francia, nisi in rubr. denominatio. Reg. in episcopatis, Abbiis, & Archiepiscopatis, ac in prioratis: ideo conferre semper potest, prout iura statuunt.

47 Secundo

Conferre
beneficia
per concur
suum Papa
potest ac
legatus.

47 Secundò Papa etiam conferit con-
currente cum aliis collatoribus præter
desidia in illorum, text. in c. quia. vbi Panorm.
not. 5. de concess. præb. vnde si Papa velit cō-
ferre ratione illius concursus, quia con-
currunt cum quolibet ordinario in potesta-
te, & iurisdictione. c. si eo tempore, vbi lo. Mo-
na. de electio. in 6. & d. c. quia. est enim ipse
ordinarius totius orbis. c. cuncta. 9. q. 3.

48 Nam quamvis potestatem ordinarii
dederit, maiorem tamen sibi retinet. c.
dudum. de præb. in 6. ideo bonum est in
bullis exprimere, quia si cōferret tantum
iure deuolutionis, non posset conferre
ante tempus elapsum, sed ratione cōcur-
sus semper potest: vnde multæ clausulæ
solent in bulla apponi, & illa clau. vel ali-
as quoquis modo vacet, hoc significare po-
test.

49 Et notandum est, quod vbi cunque
aliquis collator potest conferre beneficium
iure ordinario, vel deuoluto, poterit &
Papa illud conferre ratione concursus,
quem habet cum quolibet ratione supe-
rioritatis. d. cap. cuncta per mundum. 9. q. 3. &
hunc concursum Legato à latere Papa,
vel iura concedere solent. c. si a sede. vbi doc.
de præb. in 6. multò magis sibi retinet, cum
nusquam tantam censematur dare potesta-
tem, quin maiorem semper retineat. d. cap.
Dudum. de præb. in 6. scripti in §. si quis verò. in
gl. vlt. de colla. in concor.

50 Et quando beneficium est sub patro-
natu laicorum, Papa non intendit confer-
re nisi apponat illam clausulam, quod tā-
to tempore vacavit, quod eius collatio est
ad sedem Apostolicam legitimè deuolu-
ta: ut est constitutum in regula Pauli 3.
cancel. 40. & tunc non derogatur iuripa-
tronatus laicorum, sed de illo iure debet
fieri mentio, teste Domin. cons. 50. quæri-
tur an episcopus. Sequitur Staphil. in tra-
ctat. de lit. gratia, f. 57. verò hinc est quod in
prouisionibus, scripti sup. in tracta. signa-
turæ.

51 Tertiò Papa etiam conferit iure deu-
luto, vthic: & in c. aum nostris. & c. literas. de
concess. præb. quamvis episcopi & alii supe-
riores iure suo, & pleno rure ac deuoluto

conferant, non tamen iure concursus nisi
Papa & legatus à latere ex concessione. d.
cap. si a sede. de præb. in 6. cap. 2. de offic. lega.
in 6.

52 Decimoquinto si episcopus iure de-
uoluto conferat, cùm non ita vacaret: sed
prefatus episcopus iure quidem ordinario
conferre poterat, non valebit talis col-
lato, per lex. in c. ex parte. in f. de concess. præb. sit, non
quia quod noluit, potuit, & quod voluit,
adimplere nequivit: cap. cum super. de offic.
deleg. l. multum. C. si huius alteri vel sibi.

53 Sic dixi in episcopo, qui in mensibus Prouisio-
graduatorum contulit alíciui tanquam facta al-
graduato, qui tamen non erat, licet potu-
cuit tanquam
iſſet: & valuerit collatio si dixiſſet et tanquam gradua-
idoneo: tamen non valebit collatio post quin
quam iste non est graduatus, quia illi tan-
quam graduato facta fuit, quia non erat valet.
illius qualitatis. §. teneantur, in gl. alteri, de
colla. in concor. facit quod plene scribit Roman.
conf. 496. primus. & lo. de Selua. in tract. de be-
neſ. in 3. part. q. 41.

54 Decimosexto fit deuolutio de patro-
nus ad episcopum, vel alium habentem in-
ſtituere, gl. in gl. in clem. in a. in verbo dispositi-
onem, de ſupplend. negl. prælator. & ſi duο pre-
ſentauerint indignum, & vnu dignum,
non remansitus in illo ſolo, licet in elec-
tionibus fecus: c. bone, & c. in Genes. de elec-
tione quando electio fit, illa competit eli-
gentibus vniuersis, ſed præſentatio ut
Inglis c. 1. & 2. de ture patr.

55 Ideo non potest remanere apud du-
os, vel minorē partem ſicut electio, vi-
dete tamen Panorm. & alios in d. cap. 3. &
Paul. de citad. in tract. de iure patro. in 6. part.
q. 28. & in 13. part. quia non videtur ratio di-
uersitatis inter iſtos.

56 Decimoſeptimo ſi patronus preſen-
tauerit ei, cui non debebat per ignorantiam:
& poſtea iſ ſi poſſederit beneficium,
quod permutauit cum alio accedente au-
toritate Episcopi, an valeat huiusmodi
permutatio: quia videtur deuolutum ius
ad Papam ex eo, quod patronus non pre-
ſentauit ei cui debebat. Contrarium tamē
docet Lopus alleg. 95. quædam ecclæſia, eō
ſcilicet quod patronus tunc dicitur negli-
gens,

Iure deu-
luto a Pa-
paproui-
deur be-
neſiciſ.

gens, ideo nec sit deuolutio, per ca. 2. & cap. quia de conce. preb. supra dixi.

57 Decimo octauo quamuis apud iuriū interpres sit controuersum an capitulu sede vacante fungatur vice episcopi generaliter, vel in casibus à iure tantum expressis. Et Panor. & alij in ca. 2. per illum text. dicunt Capitulum non succedere in ius episcopi, nisi in casibus à iure expressis, ponderando text. ibi, cum nusquam inueniatur: sed ille text. loquitur in collationibus, se-
cūs in aliis, ut inferius dicitur.

Regula af-
firmativa
quid cap.
federat
refungitur
rice ep-
scopi.
58 Ego autem putarem statuendam regu-
lam affirmatiuam, videlicet quod Ca-
pitulum fungatur vice episcopi in spiri-
tualibus, quam in temporalibus. cap. pen. &
vlt. de suppl. neglig. prela. li. 6. & ca. 15 cui. de-
elect. in 6. maxime in his quæ spectant ad iu-
risdictionem episcopi, etiam in omnibus
necessariis capitulum in locum episcopi
succedit, & est necessarius administrator.
gl. in verb. Capituli. cle. 1. §. 1. de heret.

59 Vnde omnia quæ ad merum & mi-
stum pertinunt imperium (paucis exce-
ptis) administrare potest. l. 2. C. de offic. eius
qui vicem alterius gerit. ad abolendam. de her-
ret. Nam postquam in spiritualibus & tē-
poralibus ministrat capitulum, ergo ge-
neraliter: quia vicarius generalis dicitur,
qui in temporalibus & spiritualibus est
creatus. c. fin. de offic. vicar. lib. 6. dixi supra in
materia vicariorum: hoc etiam probatur in
d. c. 2. ne sede vacan. sumendo à contrario:
nam ibi dicit, nusquam inueniri iure cau-
tuum, quidem episcopus vice capituli in col-
lationibus beneficiorum fungatur: ergo
in aliis inuenitur, & hoc etiam sequitur
Federic. consil. 30. ad cap. col. 2. & Ioan. Fran.
in tract. de offic. & potest. a. sede vacan. in 1. q. 1.
partis.

60 Speciale est in collegio Cardinalium,
ut certos casus mortuo Papa pertractare
possit. cle. Ne Romani. de ele. ergo in episco-
po, & suo capitulo ius est contrarium.

61 Item quando episcopus à Paganis est
captus, Capitulum in spiritualibus & tē-
poralibus nullis exceptis ministrat, sic-
ut super mortem vacaret. c. pen. & vlt. de
suppl. neglig. prelat. li. 6. ergo per mortem

sede vacante capitulum generaliter admi-
nistrat, tam in spiritualibus quam in tem-
poralibus, nisi exceptum fuerit: quia in
permisso omnia concessa censemur, quæ
nō sunt prohibita. c. inter. de transla. episcopi.

62 Vnde sede vacante poterit capitu-
lum constitutre vicarium in spiritualibus & officiis
& temporalibus, qui ista ministraret, alio-
qui si perperam & negligenter admini-
stret, poterit creari visitator. cap. vlt. de sup-
plen. neglig. prela. li. 6. & officium eius con-
posunt. scribit Ioan. Fran. in d. tract. de offic. in q. vlt. se-
cunda partis.

63 Et iste vicarius & officialis capituli Officium
poterit suspendere, excommunicare, in-
terdicere, priuare, & absoluere. ca. his quæ. officialis
in fin. & maior. & obed. ca. rmo. illo. ii. li. 6. pote-
rit ergo capitulum creare penitentiarium, vacan-
tia absoluta in casibus etiam episcopo re-
feruatis. Panor. in d. c. his quæ. de maior. & obed.
Ioa. de Selua in tract. de benef. in 2. parti. q. n. gl.
& doct. in c. 2. de penit. & remis. Io. Fran. vbi ju-
præ. q. 6. partis secunde. tract. de offic.

64 Poterat etiam hic vicarius dispensa-
re in casu necessario, & cum cauſa. ut cū
scholastico causa studij poterit dispensare
de non promouendo ad septenarium su-
cepto subdiaconatu, c. cum ex eo. de elect. in
6. Fede. dict. consil. 30. an capitulum. Ioa. Fran. q. 5.
partis 1. vbi supra. dispensare tamen super
defectu natum non potest, nec in casi-
bus in quibus episcopus non posset. Fel. in
d. ca. cum olin. q. 8. de maior. Pstr. Paris. consil. 96.
pro Lupo. col. pen. mu. 25. col. 4. & consil. 136. shante
defectu. col. 1. ibidem.

65 Poterit quoque visitare episcopo
mortuo, ut crimina corrigantur. Panor. in c.
cum olin de maior. & obed. quamvis gl. in d.
cle. 1. dubitet, dicens indigere declaratione
superioris: ut per gloss. in verb. diocesani. cle.
1. de iure patro. scripti in tract. de congr. portio.
que est 7.

66 Limitatur non procedere in his quæ
sunt ordinis, quæ non potest vicarius per
se tractare, sed poterit conuocare episcop-
um vicinum, qui ordines conserat cum
cautelæ studio, id est præstabit cautionem
episcopus, quod ex hoc nullum ius sibi.
A a

nec possessionem acquireret. facit ca. Suffraganus, de elect. c. Ponit fcces. 7. q. 1.

67 Dat etiam literas dimissorias Capitulum. c. cum nullus. §. episcopo. de tempor. ordinatio. lib. 6. episcopos facit consecrari, & clericos ordinari. dicit Federic. d. conf. 30. col. 2. d. c. is cui. de elect. in 6.

68 Secundo non procedit in his, quæ competitum episcopo iure delegato, vel ex priuilegio singulari, tunc Capitulum sede vacante non fungetur vice illius. gl. & do. in cle. i. in verb. Capituli. de heret. c. fin. depr. lib. 6. quain sententiam probat Peder. d. conf. 30. col. 2. & Panor. in cap. cum olim. vers. 5. de maior. quia in his nullam communionem habent canonici cum Episcopo: & priuilegium personale non egreditur per sonam. reg. priuilegium, de reg. tur. in 6. c. sane de priu. lib. 6.

*Capitula
an creare
licentiatos
episcopo
defuncto
posse.*

69 Et sic Capitulo non competit potestas creandi licentiatos, vel doctores, si iure speciali episcopus hoc priuilegium habebat, sicut si iure communi, ut tanquam episcopus. Panor. in ca. cum olim. in fin. dem. 5. & obed. & in dubio videtur competere tanquam episcopo, & sic ad Capitulum spectabit, vt in Episcopo Montis-pessulani patet. gl. vlt. mcl. fin. de mag. dicit quod v. binon apparat, episcopus cum Capitulo hoc faceret, ergo vacante sede ad Capitulum deuoluetur: non tenetur tamen episcopus requirere in his Capituli consensum vel consilium, iuste Panor. in c. cum Apostolica. in fin. de his que sunt a prela. Felt. in cap. verum. col. 1. de tudi.

*Non con-
fert capi-
tulum sede
vacante
nec pre-
sentat.*

70 Item capitulum non potest conferre. c. illa. ne sede vacan. nec præsentare. Ioan. capitulum sede And. in d. c. vno. de maior. Card. in capit. presbiteri, col. vltim. 24. distinet. quia verbum collationis comprehendit præsentationem. gl. in cle. vna. de rerum permu. & quia præsen- tatio est in fratre, sicut collatio. gl. in c. cum olim. de maior. 1. 2.

*Archiepi-
scopus be-
fide*

71 Etiam non potest conferre, quamvis collatio spectet ad episcopum cum consilio & assentu capituli, per text. in d. c. vno. §. cum vero. ne sede vacan. in 6.

72 Nec etiam Archiepiscopus vacante sede potest conferre beneficia ad collatio-

nem episcopi spectantia, sicut nec episcopo capto. cap. penult. de supp. neg. pr. lat. lib. 6. scipio. facit. c. Pastor. de offic. ord. vbi in casibus à tui ma iure expressis Archiepiscopus habet po- confes testatem: sed iste casus non inuenitur ex presus, ergo non potest, sicut etiam nec vni potest: re not. doct. in c. ne sede vacan. gl. in cl. fin. dreb. eccl. non alien. Et in casu negligenti potest conferre Archiepiscopus. c. 2. de concess. præb. sed episcopus mortuus non potest dici negligens. d. c. 2. in fin. ergo Archiepiscopus sede vacante conferre non poterit: quamvis. gl. videatur inueire contrarium, in d. c. presbiteri. 24. dist. & dic- citur fedes vacare donec Episcopus nouus adeptus fuerit possessionem, iste Hos. in cap. olim. 1. de res. spol. refert Felm. conf. 40. Pisani. col. 2.

73 Ad haec non poterit conferre etiam hospitale in titulum, quia loco beneficij habetur. cle. Quia comingit. derelig. dom. de. 2. de præb. secus quando ad nutum daretur: vi docet Ioan. de Selua, in tract. de benefic. in 2. part. q. u. circa fin. Et vt breuius dicam, non poterit conferre beneficia nec maiora, nec minora, regularia, nec secularia, multo minus dignitates, cùm beneficiorum nomine ha. etiam veniant, clm. auditor, vbi gl. dreb. c. 1. de regu. iuri, in 6.

74 Quod primò sublimita non pro- dere, quād collatio spectaret ad Episcopum & capitulum simul, tunc Episcopo mortuo, vel excommunicato posset capitulum conferre. ca. vno. ne sede vacan. lib. 6. c. fin. de regu. lib. 6. siue Episcopus in collatione esset tanquam Episcopus, & sic primus in capitulo, siue tanquam canonicus, vt secundum ordinem receptionis: nam vro que casu mortuo Episcopo capituli con ferret. c. a collatione, de appel. li. 6. Panor. & alij in c. fin. de concess. præb.

75 Diuersum est si cum episcopo aliis conferat. Pan. in c. cum olim. dem. 5. tum quia hic casus non reperitur à iure expre- sus, & ratione communionis in primo casu permittitur, vt multa alia, in 1. si commu- nem. ff. quemadmodum seruit. anitiam. Alexa. & Ias. in 1. sed si plures. §. filio. ff. de vulga. doct. in c. 1. de iud. & in c. de quaria, de præscr. Bauer. in §. testes.

§. 7. de testa in inst. quæ communio non est quando Episcopus confert cum alio, facit si de donat in inst. & L. de rend. rerum sif. cum priua commu. lib. 10.

76. Idem si spectaret ad capitulum cum consilio Episcopi, tunc eo mortuo capitulum conferre etiam poterit non expectatio Episcopi consilio. d. c. rno, in si. ne sede vacan. in 6.

77. Secundò potest capitulum sede vacante commendare beneficium ad sex menses, vel ad breuius tempus, maxime beneficium habens onus annexum, per c. Significatum, de prob. Inno. & Pan. in d. c. illa. 2. Nef. de vacan. Panor. & alij in c. bone. de appell. Anchar. in c. vno. de maior. & obed. li. 6. de Montelaud. in c. 1. de inst. lib. 7.

78. Tamen si superior intra sex menses non prouiderit, vel si non esset adhuc aliquis Episcopus, poterit adhuc illi continuare commendam, donec superior prouiderit: vt docet Ioan. Franc. in tract. de offic. & potesta. c. sede vacan. q. 3. partis 2. & quia hoc fit ex necessitate, vt ecclesie deseruiatur: vnde per hoc limitabitur. c. Nemo deinceps, delect. lib. 6. vt instantे necessitate possit parochialis ecclesia commendari vitra sex menses: necessitas enim facit licitum, quod alia est illicitum. c. signis propter, de fuit. li. ff. de offic. consul. l. 2. §. 1. & ibi gl. ff. ad leg. Rhodiām. de iactu.

79. Per hanc tamen commendam non præjudicabitur Episcopo, quia ipse potest commendare illud beneficium etiam inuito eo cui sicut commendatum, & eo etiam non vocato. arg. c. si ver. & ibi gl. de iure paro. vt docet Præpos. in d. c. presbyteri, col. vlt. 24. distin. quod facere non posset post collationem, tum quia collationes beneficiorum perpetuo sunt, nec ab illis debet possidens amoueri sine magna causa. cap. suis peruersum. 56. dist. Tum etiam quia commendatarius est tanquam custos fructuum beneficij, & reuocato deposito depositarius desinit habere ius retinendi. L. & per iustum. ff. depositi. gl. in d. c. nemo. Et quia hec commendat ex necessitate, vt deseruiatur ecclesia, & vt nullum interim patiatur dispendium, & ne fructus be- efficij pereant. vnde

in his necessariis succedit capitulum sede vacante: re inserius dicitur. vnde Paris. cons. 90. circa. in 4. vol.

80. Præterea potest Capitulum sede vacante economum præficere ecclesiam, vt iura illius regat, & administret. c. cum vos. de offic. ordinat. hoc enim pertinet ad Episcopum ratione vniuersalis iurisdictionis Episcopalis, in qua succedit capitulum sede vacante. gl. & doct. in d. c. 1. no. per illum. text. de maior. lib. 6.

81. Non poterit tamen capitulum commendare ecclesiam parochialem nisi sacerdoti, & in legitima ætate constituto, quia hoc prohibetur omnibus. in d. ca. Nemo, de elect. in 6. & non censetur habere maiorem potestatem capitulum, quam Episcopus haberet, si viueret. Nec substitutus in locum alterius maiore prædinus erit præminentia, & potestate, quam is cuius vices gerit. l. sed si hac. §. fin. vbi Ias. ff. de min. vocan.

82. Commendare tamen perpetuo non posset, quia per hoc præjudicaretur Episcopo, sicut in collatione, quam non potest capitulum facere. d. c. illa. & Ioan. Franc. in tract. de offic. & potesta. c. sede vacan. 3. q. secunda partis.

83. Sed poterit capitulum commendare regulare seculari & econtrà: vt asserit Petrus de Peru. in c. si consisterit, de accu. prout refert Præpo. in c. presbyteri, col. vlt. 24. distin. sed pace eorum dixerim, hoc non est verum: quia hoc prohibetur Episcopo, vi delict. sic conferre & committere. in clem. vna. de supplen. negl. prælat. quia solus Papa committat regularia secularibus, & regularia regularibus: c. cum singula. de prebend. lib. 6. Sed Capitulum non est maius episcopo, cum succedat in episcopi locum. Ergo regularia quidem regularibus commendare posset, & secularia secularibus, non econtrario.

84. Tertiò Papa etiam poterit durante hac commenda à Capitulo facta, & de ea mentione habita, prouidere de hoc beneficio, alias si non faceret mentionem commendæ, subreptitia esset Papæ prouisio. glo. & doct. in d. cap. Nemo. & Ioan. Franc. in d.

Commendare regulare seculari non potest capitulum.

Papa prouisio post commendam an valeat.

tract. in 3. q. 2. partis, col. 2. quia non vacat durante commenda: ideo Papa non videretur contulisse, nisi eam exprefserit, teste Cald. conf. 6. de præb. & conf. 30.

85 Limita in collatione necessaria, quæ capitulum sede vacante facere potest, unde mandatario conferre licebit, & nominatis, ac graduatis. Pan. & alij in d.c. illa, ne federa can. scripti in tract. nomi. q. 3. num. 30.

86 In his etenim quæ sunt necessaria, lex indulget capitulu, vt ministret, c. 1. de instit. li. & 1. de pupillo. & si quis riuit. ff. denouoper. nuncia. & vbi imminent periculum & pre-iudicium, quod pertinet ad iurisdictionem episcopalem, capitulum succedit vacante fede: vñ not. gl. in cl. 1. de heret. Pan. inca. isqui, in fin. de maior, ne ex defectu superioris possit periculum generari, vñ ibi.

Instituere potest capite rulum sede vacante.

87 Quartò fallit in institutione: potest enim capitulum vacante sede instituere presentatos à patronis. c. 1. & 2. de instit. li. 6. quia hoc necessarium agit, postquam facta est praefatio: sed praefatio est actus voluntarius. gloss. & doct. in d.c. 1. & Paul. de Cast. in tract. iurispa. in 6. parte. q. 33. & seq. art. 3.

88 Quintò confirmare electos non prohibetur. c. cùm olim, de maior. quia confirmare est iurisdictionis episcopalis in qua iurisdictione capitulum succedit: sed conferre est donare, collatio donatio dicitur, in c. relatum, de præb. c. vno. vt eccl. benef. & donare quis non potest sine mandato. c. fin. de offic. vicar. lib. 6.

89 Et minus est confirmare, quām conferre: quia electus habet ius, ex elect. c. fin. de elect. in 6. sed is cui confertur, nullum ius habebat ante collationem: & quia conferre non est iurisdictionis episcopalis, sed est cuiusdam facultatis extrinsecæ: vt not. Ioan. Andr. in cap. quamqnam, de elect. in 6. post Imo. in d.c. illa.

90 Confirmans vñtitur iurisdictione, cōferens autem donare videretur: quod non potest facere capitulum sede vacante, sed debet referare fructus futuro successori. c. quia sepe, de elect. lib. 6. sed intellige quod confirmare poterit electos in ecclesiis inferioribus, vt Abbates, sed electum episcopum confirmare non poterit, sed

Archiepiscopus. d. capit. cùm olim.

91 Si tamen electio alicuius dignitatis spectaret ad capitulum, & confirmatio ad episcopum vacante sede, capitulum elget & confirmabit. gl. & doct. in cap. pen. de suppl. neg. prælat. quia duplice iure fungitur. 1. se consul. ff. de adoptio. scripti in 5. si quis verb. de colla. in conc. in gl. dispositions.

92 Sexto capitulum vacante sede, potest conferre beneficia deuoluta ad episcopum ratione negligentia, vel delicti inferioris: quia illa deuolutio pertinet ad episcopum ratione iurisdictionis episcopalis: capitulum & quæ deferuntur ea ratione, deuoluuntur sede vacante ad capitulum. c. cùm olim, posuit. de maior. Ioan. Andr. in c. quamqnam, de elect. 1. 5. Panorm. in c. 2. vñt. not. ne federa can. vbi dicunt hanc deuolutionem fieri sauro beneficij ne diutina sit vacatio. c. quām sit, de elect. in 6. ergo non deber expectari nouus successor ad conferendum.

93 Panorm. tamen in c. cùm olim. col. 2. de maio. tenet contrarium: tum quia eadem est ratio in his, quæ in aliis. & quia regula est negativa, in d.c. 2. ne sede vacan. Nec obest si quis dicat esse necessarium ob diutinam vacationem, quia interim cōmendare vel economum p̄ficiere, capitulum poterit: vt superius dictum fuit, sed non conferre. Felin. in d.c. cùm olim, & huic sententiæ subscribo post Bal. in cap. ne pro defectu, col. 2. de elect. & Ioan. Fran. in tract. de off. & postula. in 2. part. q. 2. ver. quārō an episcopus. in fin.

94 Septimo non potest capitulum sede vacante, recipere resignationes, & conferre: quia hoc non videretur à iure concessum, & hoc videretur probare tex. in c. vno. & cùm verb. ne sede vacan. in 6. vbi dicit capitulum non debere se intromittere de collationibus ad episcopum spectantibus, ergo non nec per resignationem: quia verbum, intrumittere, intelligitur quomodo cunque se immiscere de collationibus, ergo non poterit conferre vacans per resignationem: & quia hoc est proprium episcoporum. capit. quæst. de rerum permut. gloss. & doct. in clement. vna, de rerum permutatione.

95 Ego vero sic distinguerē, quod capi-

Confirmare potest capi- tulum sede vacante.

tulum non potest recipere resignationem liberam & simplicem, sed resignationem, quæ fit ex causa permutationis, recipere poterit, quia est necessaria, & cum causa: sic conciliatur sententia: contraria: & hoc videtur decidere Inno. & Fel. in d. cap. cū olim: demaior. & Ioan. Fran. in d. tract. q. 2. in fin. Bal. in c. ne pro defectu, de elect.

96 Nec sequitur, potest capitulum priuare, ergo & recipere resignationes: quia ista diuersa sunt, & separata: & separato: rum separata est ratio. l. i. ff. de calunnia: & instituere potest, sed non conferre: & hoc scilicet permutare est vtile ecclesiæ & necessariu[m], vt personæ, quæ vni loco minu[n]s sunt vtiles, alibi se valeant exercere. d. c. que stiun. in si.

97 Vbi gl. dicit, quod si beneficia sint in eadem ecclesia sine onere, possunt autoritate propria permutari: secus in diuersis ecclesiæ. ego vellem semper habere superioris autoritatem, etiam in eiusdem ecclesiæ beneficii: & hoc est necessarium, quicquid in contrarium iactetur.

Reservata 98 Octauo poterit conferre beneficium beneficia reservatum post mensie in, sicut vicarius post mensem episcopi. ca. statutum, de præb. in d. vt firmat in capit. Ioan. Fran. q. 8. col. 3. part. 1. vbi suprā: quod non putarem verum, quia text. ibi concide episcopo, & eius vicarius, ergo non a liis. c. qualis. 25. dist. l. cum prætor. ff. de iud. & quia iure cautum non reperitur, in modo reperitur reg. in contrarium, vt suprā dixi: ergo exceptio debet esse scripta, alias regulæ stari debet. l. i. ff. dereg. iur. & hoc probat. text. in c. pen. de supp. neg. præla. lib. 6. & in d. c. statutum dicitur, quibus Canonice commissum est: quod non est capitulo.

99 Limita nisi Papa crearet visitatorem sedevacante, eo casu hic possit beneficia conferre, quia plenissime videtur creatus, & ad omnia, ca. vlt. in fin. de supplen. neg. prælato.

100 Non poterit capitulum ex causa vnire beneficia his casibus, quibus episcopus possit, dummodo nihil detrahatur iuri episcopali. Card. & Inol. in clem. i. de stat. monach. Petrus de Peru. in tract. de vno. eccl. c. 4. & Fel. in c. cum olim. in si. de maior.

101 Decimæ sede vacante non deuolue. Deuoluitur, ad capitulum collatio præbendarum: præbenda nec poterit capitulum illas conferre. ca. 2. rum non ne sede vacan. quia collatio beneficiorum fit ad cap. est in fructu. gl. in c. cum olim, demaior. & sede va- fructus reseruandi sunt futuro successori. cance.

c. quia sepe, de elect. in 6. clem. pen. illo. tit. sic & collatio: & quia in his videtur electa indu- stria episcopi, vt idoneis, conferat. cap. gra- uem, de præb.

102 Adde quod collatio est donatio. cap. relatum, depr. c. 1. & 2 ne sede vacan. c. vno vt eccl. benef. & quis non potest sine speciali mandato donare. ca. fi. de offi. vicar. lib. 6. & quia nusquam iure cautum reperitur. d. c. illa glo. in cle. 1. in verb. potestatis, de electio. & quia donatio alienatio est. ca. nulli, de rebus eccl. non alien. quæ non potest fieri à capitu- lo sede vaca. c. si qua. 12. que. 2.

103 Et quamuis. d. c. illa. 2. loquatur in præbendis, tamen idem est in aliis benefi- ciis, tex. in c. vno. 5. fin. ne sede vaca. in 6. vbi di- cit in beneficiis, & c. 1. de inst. ibidem, & per gl. in c. cum olim. demaior. & obe. Ioan. Franc. in tract. de offi. q. 1. partis secunde, vbi plen. Nec quidem poterit capitulum obtainere col- lationem etiam per prescriptionem, quæ non currit, sed dormit sede vacan. cap. Ex transmissa, de prescript. Ioan. Fran. in q. 9. par- tis prime.

104 Undecimæ alienare bona episcopatu[m] non poterit capitulum sede vacante, si bona ep- ique, de rebus. 12. q. 2. gl. & doct. in d. c. 2. & in c. scopus non in que. & d. c. cum olim, demaior. licet possit. potest capi- tulum consentire alienationi, & in. tulum sede terponere auctoritatem ex legitima causa, & vacante. si inferiores ecclesiæ alienent ex causa, & in his casibus, quibus episcopus possit: quia aliud est alienare, aliud consentire: & consensus in alienatione non est pro- hibitus. cap. sine exceptione, vbi scripti. 12. q. 2. vi- de per Ioan. Fran. qua. 8. part. 2. in d. tract. & plen. q. 2. & Feder. in tract. permuta. q. 36. hoc teneatis, quicquid doctor. dicant in con- trarium. Etiam non potest capitulum se- de vacante dispensare cum spurio ad ton- furam. licet episcopus possit capi. in de filiis presorum, magis. in c. 1. secundum. m. a. no. maior. &

et obed. & Paul. Paris. conf. 136. statu defectu.
col. a. in 4. vol.]

Imperans 105 Decimononō impertrans iure deuo-
luto tenetur declarare modum vacatio-
luto modū, alioqui collatio eidem non suffraga-
vacationis
bitur. repater in regu. Can. & ita pronuncia-
uit Senatus anno 1528. die 2. Martii pro Io-
anne Blondet, qui hoc requisierat coram
Conseruatore vniuersitatis Paris. licet de-
negasset: tamen Senatus recrēdētiā huic
Blonder adiudicauit: ut dixi *suprà insigni-
tura.*

Imperans 106 Vigesimō impertrans iure deuoluto
turo deuo-
luto per in-
capacitatē
ante seni-
ziam pos-
fessoriam
fructus nō
potest re-
cipere.

per incapacitatem possessoris, non debet
ingredi possessionem, & fructus recipere
ante sententiam aliquam possessoriam in
hoc Regno, alias priuatur iure possesso-
rio: nec debet sequestrari beneficium im-
petratum tanquam vacans per incapaci-
tatem: *vt statuum est in conf. Regis. cit. De la
reformation des prouisions. art. 15.*

107 Secus ergo erit in aliis impertrans iure deuoluto
per incapacitatem: quia hic modus est odiosus, alii
verò modis non, & sic odia restringi debet.
*Leun quidam. ff. de lib. & posthu. & postquam
vnum modum exprimit, tantum in illo
intelligeretur. arg. l. cum prætor. ff. de iudic. &
cum his benedictus sit Deus in sempiter-
na secula, Amen.*

*De Rescripto si neutri, si alteri,
& si nulli.*

Duplici
iure con-
ferri potest
beneficiū
per viam si
neutri.

Item alio acquiritur modo beneficium, videlicet per rescriptum si neutri: *vt si*
duo litigant super beneficio aliquo, &
neutrū videtur ius obtinere in eo, im-
petrabo illud beneficium à Papā hāc lege,
*vt si neuter ius habuerit in beneficio, Papa
mihi conferat.* Quod duobus modis fieri
potest. Primo Episcopo dirigendo re-
scriptum, qui cognoscit de cœula, *vel* alte-
ri cui Papa mandabit.

2 Quod si per euentum litis huiusmodi
constituerit, neutrū dictorum litiganti-
um in dicto beneficio ius habere, & idem
beneficiū *vt præmittitur* vacare: & tē-
pore data p̄f. ius non sit in eo ius a-
licui specialiter acquisitum cum omnibus

iuribus, & pertinentiis suis eidem N. au-
toritate noſtrā conferas, & assignare pro-
cures, inducens, &c. & Papa olim sic man-
dabat conferre.

3 Et vidi dubitari, si lata fuerit sententia
contra quendam, à qua ille appellauit, an
possit hoc rescriptum impetrare, & diri-
gere iudicii appellationis, quia adhuc non
est iudex? Reip. posse, cum ista clausula,
Ctin, autem sicut eadem, &c. Idem N. si à
dicta sententia infra tempus ab ea appel-
landi existens, appellare proponat, & à
non nullis asseratur neutri dictorum, &c.
ius competere illos, &c. mādamus, quaten-
us si dictū N. à sententia ipsa appellare, &
cauam appellationis huiusmodi tibi cō-
mitti contigerit, ac per euentum litis hu-
iusmodi cōstiterit neutri, &c. cōferas. &c.

4 Secundo Papa interdum non mandat
conferri, sed confert, si neutri litigantium
sit ius quæsitiū: & hoc est tuū: & iste
potest petit in iudicio recipi in partem, &
recipere: & sic seruatur in Francia.

5 Differentiæ nunc statuendæ sunt in
ter hæc rescripta. Primo datur alteri, si
duo litigant, alter litigantium impetrat il-
lud beneficium, si alteri ius quæsitiū not-
sit: & sic hoc rescriptum conseruandi er-
iam vim habet.

6 Item si ille, qui nullum ius habebat, se-
cerit committere causam contra intrusū,
& postea impetrat gratiam, si alteri, fatē-
do se nullum ius habere, an sit ei concedē-
da hæc gratia, si alteri ius non competat,
quod isti impetrant prouideatur: & vidi
impetrari, & obtineri: tamen quia dolosè
videtur intra se litē, & nullū ius à princi-
pio habuisse, sed quia fatetur hoc, ideo va-
lebit, p̄f. illi facta de stylo curiæ Roma.

7 Item gratia si neutri, *vel* si alteri, potest
impetrari, siis qui mecum litigat, nullū
iūs habeat, non quod ego impetrē ius sū, modo im-
petrari, *gantis quo* ius collati-
petrari, *vel* si alteri, potest
deatur: & ita etiā fieri potest, nec ista sunt
contraria: quia licet ante concessum mihi
fuerit beneficium, tamen quia prius e-
rat alteri forte concessum, hodie video me
ratione